

Dr. Musli Vërbani

DITA E KIJAMETIT

Kaçanik, 2016

Planprogrami i muslimanit të vogël

Autor:

Dr. Musli VËRBANI

DITA E KIJAMETIT

Të drejtën e ribotimit e rezervon botuesi

DUA QË MUSLIMANI TË JETË:

1.	A tdhetar	19.	N dihmëtar i të varfërve
2.	B esimtar i singertë	20.	N jerëzor dhe Humanitar
3.	C ilësor	21.	O bjektiv
4.	Ç lirimtar	22.	i P a thyeshëm si shkëmb
5.	i D ashur për të gjithë	23.	i Q ëndrueshëm si Feniksi
6.	i Dh imbshëm për çdo kënd	24.	R evolucionar
7.	E dukues i shoqërisë	25.	R regullues i marrëdhënieve shoqërore
8.	i Ë mbël në biseda	26.	S imbol dhe sypatrembur
9.	F alënderues i Allahut	27.	Sh ëmbëlltyrë për të tjerët
10.	i G ëzuar dhe i lumtur	28.	T ejpamës i problemeve
11.	Gj enerator i të mirave	29.	i Th jesht dhe modest
12.	H ero në beteja	30.	U dhërrëfyes për në rrugën e drejtë
13.	Ideator i zgjedhjes së problemeve	31.	V ullnetmirë i shoqërisë
14.	J etik i veprave të mira	32.	X ixëllonjë i shpresave
15.	K reator	33.	Xh evahir
16.	i L umtur	34.	Y ll
17.	L logaritar i veprave të tij	35.	Z emërbutë
18.	M ënjanues i të këqijave	36.	Zh dukës i të keqes dhe zhvillues i të mirës

**Lutju Zotit dhe thuaj: “O Zoti im
shtoma diturinë.”**

Kur'an

***“O Zoti im më pajis me dituri të dobishme, më jep
furnizim të begatshëm,
mi prano veprat e mia.”***

Hadith

(شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِأَلْفِ سِدِّ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ).

“Allahu dëshmoi dhe vërtetoi se nuk ka zot tjetër përveç Tij, e dëshmuan edhe engjëjt e dijetarët, dhe se Ai është zbatues i drejtësisë. Nuk ka zot përveç Tij Fuqplotit e të Urtit”. (Ali Imran, 18)

(لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ).

**“Juve ju erdhi i dërguar nga lloji juaj, atij i vjen rëndë për vuajtjet tuaja, sepse është lakmues i rrugës së drejtë për ju, është i ndjeshëm dhe i mëshirshëm për besimtarët”. (Et-
Tevbe : 128)**

Hyrje

Nga Umeri radijallahu anhu, transmetohet se ka thënë:

“Një ditë ishim duke ndenjur te i Dërguari i Allahut s.a.v.s., kur u duk një njeri me rroba shumë të bardha dhe flokë shumë të zeza. Në të nuk hetoheshin shenjat e udhëtimit dhe askush prej nesh nuk e njohëm. U ul pranë të Dërguarit, s.a.v.s. duke i mbështetur gjunjët e vet mbi gjunjët e tij, i vendosi duart e veta mbi kofshën e tij dhe pyeti:

O Muhamed, më trego ç’është Islami? Muhamedi a.s. iu përgjigj:

Islami është: - të dëshmosh se nuk ka zot tjetër përveç Allahut dhe se Muhamedi është i dërguar i Zotit,

- ***të falësh namazin,***
- ***ta japësh zekatin,***
- ***ta agjërosh ramazanin,***
- ***ta kryesh haxhin në Kabe, nëse ke mundësi.***

Ai pohoi: **Të vërtetën e the.** Ne u çuditëm! Po e pyet dhe po ia vërteton. Pastaj pyeti: Më trego çka është Imani? Muhamedi a.s. iu përgjigj: - ***Imani është të besosh Zotin,***

- ***Melekët e Tij,***
- ***Librat e Tij,***
- ***Të dërguarit e Tij,***
- ***Ditën e fundit,***
- ***Të besosh në të caktuarit e Tij, të mirës dhe të keqes.*** Ai pastaj

tha: **Të vërtetën e the.**

- Më trego ç’është Ihsani-Mirësia?
- Muhamedi a.s. iu përgjigj:
- ***Ta adhurosh Zotin sikur e sheh Atë, sepse, edhe pse ti nuk e***

sheh Atë, Ai vërtetë të sheh ty. Pastaj pyeti: Ç’është çasti i Kijametit?

Muhamedi a.s. iu përgjigj: ***Për këtë i pyeturi nuk di më shumë se ai i cili pyet.*** Më trego mbi shenjat e tij. Muhamedi a.s. iu përgjigj:

- ***Kur robëresha t’i lind vetes zonjushë.***
- ***Kur të shihen barinjtë këmbëzbathur, të zhveshur e të mjerë se***

si garojnë në ndërtimin e godinave të mëdha. Pastaj shkoi kurse unë

mbeta i habitur, e Muhamedi a.s. tha: - ***O Umer a e njohe atë që më pyeti.*** Allahu dhe i Dërguari i Tij e dinë më së miri - iu përgjigja.

Muhamedi a.s. tha: ***Vërtet ky ishte Xhibrili, erdhi tua mësojë fenë tuaj.”***
(MUSLIMI)

KAPITULLI I PARË

“O Zoti im kërkoj mbrojtje nga dënimi në varr.”

BERZAH - JETA NË MES DY BOTËVE

Të gjithë njerëzit kalojnë në tri faza të jetës:

Faza e parë: është faza në këtë botë.

Faza e dytë: është faza prej momentit të vdekjes së njeriut e deri në ditën e Kijametit apo me fjalë tjera deri në ditën e ringjalljes. Në këtë fazë ndahet shpirti nga trupi.

Faza e tretë: është faza kur përsëri kthehet shpirti në trup sikurse në fazën e parë. Jeta të cilën e kalon njeriu në mes të dy fazave, prej fazës së parë deri në fazën e tretë quhet “BERZAH”.

Këtë formë të jetës Zoti e ka caktuar, sepse njerëzit lindin gjeneratë pas gjenerate, lindin në vende të ndryshme në kohë të ndryshme dhe Zoti i Madhëruar dëshiron që të i tubojë të gjithë në një ditë e ajo është dita e ringjalljes dhe pas asaj dite njeriu do të jap përgjigje për veprat e tij, nëse ka vepruar mirë shpërblehet nëse ka vepruar keq dënohet.

Thotë Zoti i Madhëruar: **“Çdo shpirt, gjallesë, do të përjetojë vdekjen. Dhe nuk ka dyshim se atëherë, pra, në ditën e Kijametit do të merrni kompensimin tuaj, shpërblimin e merituar. Dhe kush i ka shpëtuar dënimit të xhehennemit dhe futet në xhennet ai ka korrur fitore dhe sukses, ndërsa kjo botë është vetëm kënaqësi mashtruese.”**
(Ali Imran – 185)

Pyetje

- 1. Në sa faza kalojnë njerëzit dhe cilat janë ato?*
- 2. Çka është kjo botë sipas ajetit të sures Ali Imran?*

MELAQJA E CILA I MERR SHPIRTRAT

Zoti i Lartmadhëruar ka autorizuar melek për marrjen e shpirtrave në momentin e vdekjes. Melaqja e cila i merr shpirtrat quhet MELEKUL MEVT.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Thuaj ju bënë që të vdisni Melaqja e marrjes së shpirtrave MELEKUL MEVTI i cili është i autorizuar për ju, me ju marrë shpirtin.” (Es – Sexhde : 11)

MELEKUL MEVTI besimtarit i vjen në formë të mirë me erë të mirë, me rroba të bardha, dhe njëherit e përgëzon me kënaqësinë e Allahut ndaj tij si dhe i tregon se edhe ai do të jetë i kënaqur me Allahun.

MELEKUL MEVTI pabesimtarit i vjen në formë të trishtueshme dhe e lajmëron për hidhërimin e Allahut ndaj tij dhe për dënimin të cilin do ta përjetojë në xhehennem.

MELEKUL MEVTI ka autorizim prej Zotit me i marrë shpirtrat në momentin e caktuar, dhe siç tregon Ibn Abasi lindja dhe perëndimi, errësira e drita, toka e deti për të janë sikurse një njeri që ka tavolinën përpara dhe merr çka dëshiron dhe si të dëshiron.

Pyetje

- 1. Si quhet melaqja e marrjes së shpirtrave?*
- 2. Si i vjen besimtarit Melekul Mevti?*
- 3. Si i vjen pabesimtarit Melekul Mevti?*
- 4. Kur i merr shpirtrat Melekul Mevti?*

BESIMTARI NË VARR

Zoti i madhëruar i ka autorizuar dy melaqe për të na pyetur neve në varr për fenë tonë dhe veprat tona.

Posa të varroset i vdekuri i kthehet shpirti në trupin e tij, i vijnë dy melaqe dhe e pyesin:

Kush është Zoti yt?

Besimtari thotë: Allahu është Zoti im.

Cila është feja jote?

Feja ime është Islami.

Cili pejgamber është dërguar te ju?

I dërguari i Allahut Muhamedi a.s.

Cila është dituria-libri juaj?

Kam lexuar Kur'anin librin e Allahut, i kam besuar, e kam vërtetuar dhe praktikuar në vepër.

Pastaj e pyesin: **cili është Zoti yt, feja jote dhe i dërguari yt?**

Zoti i Madhëruar ia përforcon fjalët dhe pa hamendje besimtari përgjigjet: Allahu është Zoti im, feja ime është Islami, pejgamberi im është Muhamedi a.s.

Nga qielli vjen një thirrje.

E ka thënë të vërtetën robi im, shtrojini shtrat të xhenetit, visheni me tesha të xhenetit, hapjani dyert e xhenetit. Nga brendia e shpirtit vjen era e mirë, i zgjerohet gjendja dhe i zgjatet shikimi, i vjen një person me pamje të bukur, rroba të mira, erë të mirë e i thotë: të përgëzoj diçka të mirë për kënaqësinë e Allahut, xhenetin me të mira të shumta dhe të përgjithshme dhe kjo është dita e premtuar.

Besimtari pyet: Ti që më përgëzon për të mira, kush je. Thotë: Unë jam vepra e jote.

Pastaj hapet dera e xhenetit dhe e sheh vendin e tij në xhenet.

Pyetje

1. Çka ka autorizua Zoti i Madhëruar për të vdekurit në varr?
2. Çka ka ndodh me besimtarin në varr?

KIJAMETI

Kur dëshiron All-llahu që të ndodhë Kijameti do t'i urdhërojë Israfilin që t'i fryjë surit (bririt). Israfilin do t'i fryjë surit dhe përnjëherë malet do të fluturojnë si re, detet do të vlojnë si uji në zjarr, do të vërshojnë menjëherë dhe do të ngatërrohen mes vete. Dielli do të errësohet , yjet do të bëhen copë e grimë dhe do të largohen nga orbitat e tyre, Toka do të dridhet në tërësi dhe do të tkurret e bymehet dhe çdo qenie me shpirt do të mbytet kështu që as në tokë as në qiell nuk do të ketë asnjë banorë të gjallë të çfarëdo lloji.

Pastaj do t'i fryhet për së dyti surit (bririt dhe ata përnjëherësh, do të ngrihen dhe do të jenë në pritje. (Kur'an : 39 : 68)

Fryrja e dytë e surit me një zë jashtëzakonisht të fortë dhe të fuqishëm.

Kështu, fryrja e parë e surit bëhet për shkatërrimin e gjithësive ndërsa fryrja e dytë e surit bëhet për ngritje, ringjallje dhe paraqitje para Zotit të Madhëruar.

Pyetje:

- 1. Kush do t'i fryjë surit në ditën e Kijametit?*
- 2. Trego për gjërat që ndodhin menjëherë në ditën e Kijametit?*
- 3. Sa herë do ti fryhet surit në ditën e Kijametit?*

HASHRI

Hashri d.m.th. tubimi i të gjitha krijesave pas ringjalljes së tyre në një vendtakim apo në një hapësirë, apo në një fushë e cila përndryshe quhet arasati i ditës së Kijametit. Ky tubim i të gjitha krijesave bëhet për me u gjykua në mes tyre për padrejtësitë të cilat ia kanë bërë njerëzit njëri-tjetrit. Ndryshe hashrin mund ta kuptojmë si salla e gjykimit në gjykatore.

Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“Ne i tubojmë ata e nuk mbetet asgjë prej tyre pa u tubuar.” (El-Kehf : 47)

Zoti i Madhëruar në një ajet tjetër thotë:

“Sikurse (të gjithë) i kemi krijuar herën e parë prapë do t'i rikthejmë. Ky është premtimi yni dhe ne e kryejmë premtimin tonë gjithsesi.”

Po ashtu edhe Muhamedi a.s. në një hadith ka thënë:

“Në ditën e Kijametit njerëzit do të tubohen në një vend të bardhë, të pastër për të cilin nuk di askush asgjë”.

Në një hadith tjetër Muhamedi a.s. thotë: ***“Në ditën e Kijametit njerëzit do të tubohen të zbathur, të zhveshur dhe pa asgjë në trupin e tyre (të pa bërë synet).”***

Në atë ditë dielli afrohet shumë afër krijesave, e forcon nxehtësinë dhe djersët shkojnë rrëke, disave djersët do t'u arrijnë deri në zogjtë e këmbëve të tyre, disave deri në gjunjë, disave deri në fyt e disave do tua stërpikë gojën sikur të ishte i frenua.

Transmetohet nga Ebu Hurejre r.a. dhe Ebu Seidi r.a. se, Resulullahu s.a.v.s. ka thënë: Shtatë (lloje) të personave Allahu do t'i vendosë nën hijen e Tij atë ditë kur nuk do të ketë tjetër përveç hijes së Tij e ata janë:

- Imami i drejtë.
- I riu i cili është rritur në ibadet dhe respekt ndaj Allahut xh. sh.
- Njeriu, zemra e të cilit është e lidhur për xhaminë.
- Dy shokë të cilët duhen vetëm në emrin e Allahut gjithmonë.
- Një njeri të cilin e ka ftuar një grua autoritare e bukur, kurse ai e ka refuzuar duke i thënë se i frikësohet Allahut.
- Njeriu i cili jep sadaka fshehurazi, ashtu që dora e majtë nuk e di

çka jep e djathta dhe,

- Njeriu që në vetmi e përmend Allahun dhe i mbushen sytë me lot.” (BUHARIU DHE MUSLIMI)

PYETJE:

- 1. Çka d.m.th. Hashr?*
- 2. Trego argumentin Kur'anor për Hashrin?*
- 3. Trego argumentin e hadithit për Hashrin?*

HAVDI

Ndryshe Havdi është bahçe e të Dërguarit tonë Muhamedit a.s. në të cilën mblidhet uji. Kjo bahçe ka liqenin, uji i të cilit është më i bardhë se qumështi, shija e tij është më i ëmbël se mjalti, era e tij është më e mirë se era e miskut. Në të janë gotat, enët dhe pjatat të cilat e kanë shkëlqimin si shkëlqimi i yjeve dhe kush pi ujë prej atij uji nuk ndien pastaj etje kurrë.

I pari që do të pijë nga ky burim do të jetë Muhamedi a.s. e pastaj ummeti i tij.

Për burimin (HAVDIN) na ka tregua Muhamedi a.s. në hadith; “Gjatësia e burimit tim është sa një muaj ecje në këmbë, i gjerë është aq sa është i gjatë, ujin e ka më të bardhë se qumështi, erën e ka më të mirë se era e miskut, ndërsa enët e tij janë sikurse yjet në qiell, kush pi prej tij më kurrë nuk do të ndjejë etje.” BUHARIU DHE MUSLIMI

Pyetje :

- 1. Çka është HAVDI?*
- 2. Trego për cilësitë e lumit të bahçes së Muhamedit a.s.?*
- 3. Kush do të pijë ujë i pari nga burimi I Muhamedit a.s.?*

SIRATI

“Sirat” quhet ura e gjatë dhe shumë e ngushtë mbi xhehennemin.

Mbi këtë urë patjetër duhet të kalojnë të gjithë njerëzit në përgjithësi. Kalimi mbi të është tepër i vështirë.

Thotë Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“Dhe nuk ka asnjë prej jush e që të mos arrijë në të.”

Mirëpo, edhe pse të gjithë njerëzit duhet patjetër ta kalojnë urën e siratit, prapë se prapë disa e kalojnë me shpejtësi të madhe ndërsa disa shumë ngadalë, pra, varësisht prej veprave të tyre.

I pari e kalon me shpejtësi të vetëtimës. Tjetri me shpejtësi të erës. Një tjetër me shpejtësi të kafshëve më të shpejta. Disa me shpejtësi të vrapimit të njeriut. Të tjerë me shpejtësi të ecjes së rëndomtë. Dhe i fundit do ta kalojë duke u zhagitur në bark dhe ky i fundit thotë: O Zoti im pse unë ta kaloj kështu. Zoti i Madhëruar i përgjigjet: Veprat e tua jo të mira kanë bërë që ta kalosh kështu.

Disa dijetarët kanë thënë se nuk mund të kalohet në urën e Siratit pa u pyetur për shtatë çështje:

Çështja e parë për besimin në Allahun, nëse përgjigjet pozitivisht “Eshhedu en la ilahe il-lallah”, ai e kalon.

Çështja e dytë për namazin, nëse është falur, e kalon.

Çështja e tretë për agjërimin, nëse ka agjëruar, e kalon.

Çështja e katërt për zekatin, nëse e ka dhënë, e kalon.

Çështja e pestë për haxhin dhe umren, nëse e ka kryer, e kalon.

Çështja e gjashtë për gusullin dhe abdestin, nëse ka qenë i pastër dhe me abdest, e kalon.

Çështja e shtatë për padrejtësitë ndaj njerëzve.

ÇKA NDIHMON ME KALUA SIRATIN

Për me kalua Siratin në ditën e Kijametit ndihmon:

- Dhënia e sadakasë.
- Ndhma familjes së dëshmorit.
- Që xhamia të jetë shtëpi.

Muhamedi a.s. në një hadith ka thënë:

“Kush jep sadeka në vend të merituar në këtë bëtë, e kalon siratin. Kush i ndihmon familjes së dëshmorëve Allahu do t’i ndihmojë me kalua siratin.

Po ashtu Muhamedi a.s. ka thënë:

“Kush e bënë xhaminë shtëpi të veten, Allahu do ta mëshirojë dhe do t’i ndihmojë me kalua siratin.”

Pyetje:

1. Çka quajmë sirat?
2. Si e kalojnë njerëzit siratin?
3. Për cilat çështje pyetet njeriu para se me kalua siratin?
4. Çka ndihmon me kalua siratin?

MIZANI

Prej çështjeve të cilat kanë të bëjnë me besimin e ditës së fundit është edhe “Mizani”, përndryshe “peshoja” apo vaga, kandari i të gjitha veprave tona. Për këtë Zoti i Madhëruar thotë:

“Peshimi i veprave atë ditë do të jetë i drejtë, atij që i rëndohet terezia me vepra të mira do të jetë i lumtur, kurse atij që i lehtësohet terezia me vepra të mira, ai do të humb veten, për shkak se i ka mohuar veprat tona.” (El-Earaf ; 8,9)

Po ashtu edhe në një ajet tjetër thotë Zoti i Madhëruar:

“Mizani” - peshoja në ditën e Kijametit vendoset që të i masë veprat e mira dhe veprat e këqija e askujt nuk i bëhet e padrejtë për asgjë, edhe nëse është (vepra) sa peshoja e një kokrre të melit Ne do ta sjellim atë. E mjafton që Ne jemi llogaritës”. (Suretul Enbija 47).

Çështjen e peshojës e tregon Zoti i Madhëruar edhe në një ajet tjetër:

“E kujt i peshojnë më rëndë peshojat (veprat e mira), ata janë të shpëtuarit.”

“Ndërsa, atyre që u peshojnë lehtë, peshojat (veprat e mira) ata janë që humbën vetveten dhe janë në xhehennem përgjithmonë. Zjarri do t’ua djegë atyre fytyrat dhe do të duken shumë të shëmtuar brenda tij”. (Mueminune : 102, 103, 104)

Prej veprave që do të peshojnë rëndë në Mizan janë fjalët: SUBHANELLAH, VE BI HAMDIHI SUBHANELLAHIL ADHIME.

Muhamedi a.s. na ka mësuar për këtë në hadith:

“Dy fjalë janë të lehta në gjuhë, ndërsa janë shumë të rënda në Mizan (peshojë) e i pëlqejnë shumë Allahut e ato janë: SUBHANELL-LAHI VE BI HAMDIHI SUBHANELLAHIL ADHIME. (BUHARIU DHE MUSLIMI)

Pyetje:

- 1. Çka është mizani?*
- 2. Trego argumentin Kur’anor për mizanin?*
- 3. Pse vendoset mizani në ditën e Kijametit?*

SHEFAATI

Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an thotë:

“...është e sigurt se Zoti yt (ty o Muhamed) do të ngritë në një vend të lavdishëm dhe pozitë të lartë” (El Isra : 79)

Pozita e lartë apo “Mekami Mahmud” i cili përmendet në Kur'an për Muhamedin a.s. është shefati apo ndërmjetësimi i tij për ummetin e tij për t'i nxjerrë prej xhehennemit.

Muhamedi a.s. ka thënë:

“Në ditën e gjykimit njerëzit do të përzihen njëri tek tjetri dhe do të arrijnë deri tek Ademi e do t'i thonë: Ndërmjetëso për pasardhësit tu, e ai do të thotë: Nuk jam në gjendje të bëj një gjë të tillë, por shkoni te Ibrahim, sepse ai është mik i Allahut. Ata shkojnë te Ibrahim por edhe ky ju thotë: Nuk jam në gjendje të bëj një gjë të tillë, por shkoni te Musai, por edhe ky do t'u thotë: Nuk jam në gjendje të bëj një gjë të tillë, por shkoni te Isai, sepse ai është Ruhul Kudus dhe fjala e Allahut. Ata do të shkojnë te Isai por edhe ky do t'u thotë, nuk jam në gjendje të bëj një gjë të tillë por shkoni te Muhamedi. E kur do të vijnë do t'ju them: Unë e bëj një gjë të tillë. Pastaj do të shkoj të kërkoj leje nga Zoti im, e ai të më lejojë. Unë do të qëndroj para Tij duke e Madhëruar me lavdërime, të cilat nuk do të mund t'i bëja përveç se me inspirimin e Allahut që më pas të bie në sexhde para Tij e Ai do të më thotë: O Muhamed, ngrite kokën lartë, fol të dëgjoj, kërko se do të jap çka kërkon, ndërmjetëso se do të pranohet ndërmjetësimi. Pastaj unë do ta ngriti kokën dhe do të lutem:

O Zot, Ummeti im, Ummeti im.

Ai do të thotë: Shko, atë që në zemrën e tij ka iman sa një kokërr gruri apo meli, nxirre nga xhehenemi. Unë do të shkoj dhe do ta bëj atë. Pastaj, përsëri do të kthehem te Zoti im dhe do ta falënderoj me falënderimet e tilla, dhe do të bie para Tij në sexhde. Ai do të më thotë: O Muhamed, ngrite kokën lartë, fol të dëgjoj, kërko se do të jap çka kërkon. Unë prapë do të lutem: **O Zot, Umeti im, Umeti im.**

Do të më thotë: Shko, ai që në zemrën e tij ka iman sa pesha e kokrrës nxirre nga aty, e unë shkoj dhe e bëj atë. Pastaj përsëri kthehem te Zoti im dhe e falënderoj me falënderimet e tilla dhe bie para Tij në sexhde.

Ai do të më thotë: O Muhamed, ngrite kokën lartë, fol të dëgjoj,

kërko se do të jap çka kërkon, ndërmjetëso se do të pranohet ndërmjetësimi. Unë do të lutem: **O Zot, Ummeti im, Ummeti im.**

Allahu do të më thotë: Shko, ai që në zemrën e tij ka iman edhe më pak, e më pak se pesha e kokrrës nxirre nga xhehennemi, e unë shkoj e bëj atë”.

Pyetje:

- 1. Çka është “pozita e lartë” e cekur në Kur’an për Muhamedin a.s.?*
- 2. Trego hadithin i cili sqaron për shefatin e Muhamedit a.s. në ditën e Kijametit?*

SHPËRNDARJA E LIBRAVE

Në ditën e fundit përpos veprimeve tjera do të shpërndahen edhe librat e regjistrimit të veprave, përndryshe “ditari i jetës”. Pa marrë parasysh a ka ditur të lexojë apo jo, atë ditë secili njeri do ta marrë atë libër dhe menjëherë do ta kuptojë dhe do të kthehet me të shpejt te familja e tij i gëzuar ose i pikëlluar.

Disa njerëzve u jepet libri në dorën e djathtë. Thotë Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“Atij të cilit i jepet libri i tij në dorën e djathtë, ai do të jap llogari me lehtësi dhe do të kthehet në familjen e tij i gëzuar.”

Disave u jepet libri në dorën e majtë. Thotë Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“Atij të cilit i jepet libri në dorën e majtë thotë: O i mjeri unë, më mirë mos ta kisha marrë këtë libër. Se nuk di se çfarë llogarie duhet me dhënë. Ah i mjeri unë sikur mos të ishte shkruar fare, se sot nuk bën punë pasuria, jam i pa aftë dhe nuk bën punë as pozita as udhëheqësia. (E Zoti i Madhëruar) Thotë: Merreni atë, vërxani prangat. Pastaj futeni në xhehennem. (El Hakka : 25-31)

Disave u jepet libri pas shpine. Për këtë Zoti i Madhëruar thotë:
Atij të cilit i jepet libri pas shpine ai do t'i ndjell vetes shkatërrim dhe do të hidhet në zjarr përcëllues. (El Inshikak 10-12)

Në një ajet tjetër Zoti i Madhëruar thotë:

Secilit njeri ia kemi ngjeshur fluturaken (shënimin) e veprave në qafën e tij, e në ditën e gjykimit, Ne do t'ia prezantojmë atij libër të hapur, (e do t'i thuhet) lexo librin tënd, mjafton të jesh sot vet llogaritës i vetvetes “. (Isra : 13,14)

PYETJE:

- 1. Çka iu shpërndahet njerëzve në ditën e Kijametit?*
- 2. Si iu jepen njerëzve librat në ditën e Kijametit?*

LLOGARIA (HISABI)

Njerëzit në ditën e kijametit përpos veprimtarive tjera ata do të i nënshtrohen edhe llogarisë së veprave të tyre. Të gjithë një nga një do të japin llogari dhe do të gjykohen.

Gjykimi i disave do të jetë i lehtë, ndërsa gjykimi i disa të tjerëve do të jetë shumë, shumë i vështirë.

Secili veç e veç do të pyetet për çdo vepër të madhe dhe për çdo vepër të vogël. Nëse e flet të vërtetën është mirë për të. Nëse tenton të gënjejë apo të fsheh diçka atëherë gjymtyrët e trupit të tij do të flasin dhe do të dëshmojnë kundër tij.

Thotë Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“Në ditën kur do t’i mbyllim gojët e tyre dhe do të flasin kundër tyre duart e tyre, dhe do të dëshmojnë këmbët e tyre për atë çka kanë vepruar. (Suretu Jasinë, 65)

Sikurse e ka bërë të mundur Zoti i Madhëruar që të flasin krijesat e tij ai e bënë të mundur që të flasin edhe gjymtyrët, apo pjesët e trupit sikurse thot Zoti i Madhëruar:

“Allahu i bën të flasin (gjymtyrët) sikurse e ka bërë me u kuptua çdo gjë.” (Suretu Fusilet, 24)

Në momentin e llogarisë apo hisabit njeriu do ta shohë dhe do ta vërtetojë vetë çdo vepër të cilën e ka bërë. Atë ditë njerëzit shfaqen të ndarë në grupe që të shpërblehen për veprat e tyre. E kush punoi ndonjë të mirë, që peshon sa grimca, atë do ta gjejë. Dhe kush punoi ndonjë të keqe, që peshon sa grimca, atë do ta gjejë. (*Zelzele* : 6, 7, 8)

Pyetje:

1. Çka d.m.th. hisab?
2. Si do të jetë llogaria në ditën e gjykimit?
3. Kush do të dëshmojë në ditën e gjykimit?

KANTARETU NË MES XHENNETIT DHE XHEHENEMIT

Pasi që besimtarët ta kalojnë siratin të qetë dhe të lumtur sepse e kanë kaluar xhehennemin ata vendosen në një bahçe në mes të xhenetit dhe xhehenemit për me u pastrua plotësisht për padrejtësitë dhe urrejtjet të cilat i kanë pas mes vete.

Në një hadith të cilin e transmeton Buhariu: “Besimtarët do ta kalojnë rrezikun nga zjarri, pastaj do të jenë të ndalur në bahçen ndërmjet xhenetit dhe xhehenemit ku do t’i pastrojnë mes veti të gjitha padrejtësitë që i kanë bërë njëri tjetrit në dunjallëk, e kur të jenë tërësisht të pastruar dhe të gatshëm, do t’u lejohet të hyjnë në xhennet. Pasha Allahun! Çdonjëri prej tyre do ta njoh vendin e vet në xhenet më mirë se sa e ka njohur shtëpinë e vet në këtë botë.” (Sahih Buhari)

Pyetje

- 1. Çka ndodh me besimtarët pasi ta kalojnë urën e xhehennemit?*
- 2. Si quhet bahja në mes të xhenetit dhe xhehennemit?*

KAPITULLI I DYTË

**Secili prej neve frikohet nga xhehenemi dhe lusim Allahun që të na
largojë prej atij dënimi.**

XHEHENNEMI

Xhehennemi është vend i përgatitur për pabesimtarët dhe ata të cilët i kundërshtojnë urdhrat e Allahut. Për këtë arsye Zoti i Lartmadhëruar na thotë:

“O ju të cilët keni besuar, ruani veten dhe familjen tuaj prej zjarrit (xhehennemit), lëndë e të cilit janë njerëzit dhe gurët, i përgatitur për pabesimtarët.” (Suretul Bekare).

Zoti i Lartmadhëruar ka caktuar edhe kujdestarë dhe mbikëqyrës të cilët janë të rreptë dhe të ashprë.

“Atë (xhehennemin) e këqyrin disa melaike të rrepta e të ashpra të cilat nuk e kundërshtojnë Allahun për asgjë që ai i urdhëron dhe punojnë atë që urdhërohen. (Suretu Tahrime : 6)

Në një ajet tjetër Zoti i Madhëruar thotë:

“Mbikëqyrës mbi të (xhehennem) janë nëntëmbëdhjetë” (Suretul Mudethir : 26-30)

Këta mbikëqyrës quhen “Hazenetu xhehennem” ose me fjalë tjera rojet e xhehennemit. Përndryshe emri i melaqes së xhehennemit është edhe “MALIK” që e ka domethënien e të fortit, të fuqishmit por i ka edhe ndihmësit tjerë.

Thotë Zoti i Madhëruar:

Mbi të (xhehenem) janë melaqet e ashpra dhe të forta. Melaqet e xhehennemit quhen edhe Zebanije.

Thotë Zoti i Madhëruar:

“Do t’i thërrasim Zebanijet (për të ndëshkuar banorë të xhehennemit).”

Pyetje:

1. Çka është xhehenemi?
2. Si quhen mbikëqyrësit e xhehennemit?
3. Si e ka emrin Melaqja e xhehennemit dhe pse quhet ashtu?
4. A ka ndihmës Melaqja e xhehennemit?

GJERËSIA E XHEHENNEMIT

Nuk ka dyshim se xhehenemi është shumë i gjerë dhe shumë i thellë, dhe numri i tyre që do të hynë në të do të jetë shumë i madh sa që Zoti i Madhëruar do t'i thotë xhehennemit siç na tregon në Suretul Kaf:

“Përkujto ditën, kur Ne i themi xhehennemit: A u mbush plotësisht?! E ai thotë: A ka më!” (Kaf: 30)

E lusim Allahun që të na mbrojë nga xhehennemi dhe mos të afrohem i kurrë edhe pse është i gjatë e i thellë edhe pse numri i atyre që do të hynë në të është shumë i madh.

Pyetje:

- 1. A është xhehennemi i gjerë dhe i thellë?*
- 2. Tregojeni çka thotë xhehennemi kur të pyetet: A u mbushë?!*

SHKALLËT E XHEHENNEMIT

Xhehennemi është i shkallëzuar dhe i thellë që d.m.th. sa më e thellë shkalla, dënimi është më i madh dhe nxehtësia më e madhe, në mënyrë që të dënohen mosbesimtarët dhe munafikët në bazë të veprave të këqija dhe veprave më të këqija të tyre. Këtë e vërteton Zoti i Madhëruar në Kur'an ku thotë:

**“Vërtetë, munafikët janë në shkallën më të ulët të xhehennemit”.
(Suretu Nisa : 145)**

Kjo na argumenton se në xhehennem munafikët do të digjen në shkallën më të ulët të Xhehennemit që d.m.th. se në xhehennem banorët e tij do të hidhen në shkallë më të ulëta varësisht prej mëkateve të tyre.

Pyetje:

- 1. Trego për shkallët e xhehennemit?*
- 2. Ku do të jenë munafikët në xhehennem?*

DYERT E XHEHENNEMIT

Xhehenemi i ka dyert ku para atyre dyerve janë edhe rojet. Zoti i Madhëruar na tregon ngjarjen kur pabesimtarët do të përcillen në grupe në xhehennem, e kur të arrijnë deri te dyert e xhehennemit rojet do t'i pyesin pabesimtarët se pse *nuk i kanë dëgjua peygamberët?*.

“E ata që nuk besuan përcillen në grupe te xhehennemi, e kur të arrijnë tek ai dyert e tij hapen dhe rojet e tij u thonë atyre: A nuk ju patën ardhur juve të dërguar nga mesi i juaj t’ju lexojnë shpalljet e Zotit tuaj, t’ju tërheqin vërejtjen për takimin tuaj të kësaj Dite? Ata thonë: Po. Prandaj dënimi do të jetë realitet dhe domosdoshmëri për pabesimtarët”. (Suretu Zume : 71)

Shtyllat e dyerve të xhehennemit janë shumë të mëdha, shumë të gjata dhe shumë të forta. Për këtë Zoti i Madhëruar thotë:

“E di ti se ç’është Hutame (xhehennem). Është zjarri i All-llahut i ndezur fort, që depërton deri në zemra. Ai i mbyll ata, ua zë frymën, në shtylla të gjata.” (Suretul Humeze)

Roja e dyerve të xhehennemit quhet MALIK.

Pyetje:

1. Trego ajetin si përcillen pabesimtarët në xhehennem?
2. Si janë shtyllat e xhehennemit?
3. Si quhet roja e dyerve të xhehennemit?

LËNDA DJEGËSE E XHEHENNEMIT

Lëndë djegëse e xhehennemit përpos gurëve janë edhe njerëzit pabesimtar. Për këtë arsye edhe Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an na ka thënë që të ruhemi e të mos bëhemi lëndë djegëse xhehennemit, por në të njëjtën kohë t'i ruajmë edhe familjet tona që të mos bëhen lëndë djegëse dhe të digjen në xhehennem.

Pra, Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“O ju që keni besuar, ruajeni veten dhe familjen tuaj nga një zjarr, lëndë djegëse e të cilit janë njerëzit dhe gurët.” (Et-Tahrim, 6)

Në një ajet tjetër në Kur'an thotë Zoti i Madhëruar:

“Ruajuni zjarrit, lëndë djegëse e të cilit janë njerëzit dhe gurët. Ai është përgatitur për pabesimtarët.” (El Bekare: 24)

Pyetje:

- 1. Trego për lëndët djegëse të xhehennemit?*
- 2. Trego ajetin për ruajtjen e vetes dhe familjes nga xhehennemi?*

USHQIMI I BANORËVE TË XHEHENNEMIT

Banorët e xhehennemit ushqehen, mirëpo ushqimi i tyre është shumë i rëndë dhe nuk ua shuan urinë, por përkundrazi e shton atë dhe nuk e qetëson trupin por përkundrazi e shqetëson atë. Ai ushqim nuk është ushqim tjetër përpos ushqim dënimi dhe mundimi. Prej ushqimeve të xhehennemit është pema “Zekum”. Për këtë thotë Zoti i Madhëruar:

“Është e vërtet se pema e Zekumit, do të jetë ushqimi i mëkateve. Vlon si katrani në barqet e tyre ashtu si vlon uji valë. (Suretu Duhan: 43-7)

Ushqimi tjetër është ushqimi i quajtur “DARIË” ky lloj ushqimi ndryshe mund të quhet ushqim i barishteve përplot me thera. Për këtë lloj ushqimi thotë Zoti i Madhëruar:

“Ata (xhehennemitë) nuk kanë ushqim tjetër pos një barishte me thera helmuese i quajtur Darië, që as nuk jep fuqi, as nuk largon uri.” (Suretul Gashije : 6-7)

Këto dy lloje të ushqimeve nuk mund të përtypen nga prishja dhe keqësija e saj. Për këtë thotë Zoti i Madhëruar:

“Te Ne (në Ditën e Kijametit) kemi përgatitur pranga dhe zjarr. Edhe ushqim që nuk gëlltitet, përtypet edhe dënim të dhimbshëm.” (Suretul Muzemil : 12)

Përpos pemës së Zekumit dhe barishteve me thera të quajtur Darië në xhehennem ka edhe ushqim tjetër i quajtur Gislinë dhe Gasak, këtë e përmend Zoti i Madhëruar në Kur’an:

“Sot (në Ditën e Kijametit) nuk ka shok askënd këtu. Dhe nuk ka ushqim tjetër përveçse Gislinë (lloj çorbe prej qelbit dhe ndyrësirave). Nuk e ka atë kush pos mëkatarëve.” (Suretul Haka: 35-37)

Pyetje:

- 1. A e shuan urinë ushqimi i xhehennemit?*
- 2. Trego disa prej llojeve të ushqimit të xhehennemit?*

PIJA E BANORËVE TË XHEHENNEMIT

Përpos ushqimit xhehennemlitë do të kenë pije, por pijet e xhehennemit kanë cilësi të këqija, erë të keqe, shije të ithët, i nxehtë sikur vala kur vlon dhe i zi si katrani, i cili djeg e përvëlon. Për këtë thotë Zoti i Madhëruar:

“Atyre (xhehennemlive) u jepet të pinë ujë valë, i cili ua këput zorrët.” (Muhamed : 15)

“...e nëse ata (xhehennemlitë) kërkojnë ndihmë, ndihmohen me ujë si katrani që i djeg fytyrat. Sa e keqe është ajo pije”. (Kehf:2)

“Në të cilin (zjarr), jepet ujë të ndyrë. Përpiqet ai ta përpijë, por nuk mund ta gëlltisë atë”. (Ibrahim: 16)

Llojet e pijeve të banorëve të xhehennemit janë:

1. Hamimë;
2. Gasak;
3. Sadid;
4. Muhl.

1. Hamim - quhet uji, i cili ka arrit kulmin e vlimit. Për këtë lloj uji thotë Zoti i Madhëruar:

“Ata (xhehennemlitë) do të sillen vërdallë ndërmjet atij (zjarrit) dhe ujit të vluar deri në kulminacion.” (Rrahman:44)

2. Muhl - quhet uji si katran që djeg fytyrat. Për këtë lloj uji thotë Zoti i Madhëruar:

“E nëse ata (xhehennemlitë) kërkojnë ndihmë, ndihmohen me ujë si katrani (Muhl) që i pjek fytyrat. Sa e shëmtuar është ajo pije.” (Kehf:29)

3. Gasak dhe Gislinë - quhen qelbi dhe ndyrësisat që rrjedhin nga lëkurat e banorëve të xhehennemit.

“Le të shijojnë ata (pabesimtarët), ky është ujë i valë (hamimë) dhe pije të ndyra (gasak) shpërlarje.” (Sad: 5)

4. Sadid - quhet uji i ndyrë prej ndyrësisë së xhehennemit. “Për këtë lloj uji thotë Zoti i Madhëruar: **“Në të cilin (zjarr) i jepet ujë të ndyrë (sacid).”**

Pyetje:

1. Trego për cilësitë e pijeve të xhehennemit?
2. Trego për llojet e pijeve të xhehennemit?

RROBAT E BANORËVE TË XHEHENNEMIT

Xhehenemlitë do të kenë edhe rroba, mirëpo rrobat e tyre nuk do të jenë të rëndomta, por do të jenë prej gacave të zjarrit dhe prej katranit. Për këtë na ka tregua Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“E atyre që nuk besuan u qepen rroba prej zjarri.”(Haxh : 19)

“Kriminelët (pabesimtarët) i sheh ti atë ditë (të Kijametit) të lidhur me pranga. Petkat e tyre janë nga katrani.” (Ibrahim: 49-50)

Rrobat e xhehenemit nuk janë për të mbrojt prej së ftohtit apo prej së nxehtit por për me i shkri lëkurat dhe barqet e atyre që janë në xhehennem.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“...e atyre që nuk besuan, u qepen rroba prej zjarri e u hidhet ujë i valë mbi kokat e tyre. Që me atë u shkrihet krejt ç'ka në barqet dhe lëkurat e tyre.” (El-Haxh : 19,20)

Pyetje:

- 1. Si do të janë rrobat e xhehenemit?*
- 2. A mbrojnë rrobat e xhehenemit prej së ftohtit apo prej së nxehtit?*

PJEKJA E LËKURAVE NË XHEHNENEM

Prej zjarrit të xhehennemit digjet lëkura e banorëve të tij, dhe pabesimtari ndien dhimbje të fortë, pastaj i del lëkurë e re, por prapë i digjet dhe ndien dhimbje më të fortë, pastaj i del prapë lëkurë e re dhe përsëri i digjet për të përjetua dënim mbi dënim, dhimbje mbi dhimbje.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Ata që nuk besuan në ajetet tona, do t’i fusim në zjarr, sa herë që u digjen lëkurat atyre ua ndërrojmë me lëkura të tjera që ta shijojnë dënimin.” (En-Nisa : 56)

DJEGIA DHE NXIRJA E FYTYRAVE

Fytyra është pjesa më e ndershme e njeriut për këtë arsye edhe balli edhe fytyra në sexhde është ibadeti më i çmueshëm, sepse njeriu pjesën më të ndershme të tij e vendos në pjesën më të ultë, pra në tokë që t'i përulet Krijuesit të tij, më të Lartit dhe më të Madhit. Mirëpo, pabesimtarët të cilët nuk i nënshtrohen Krijuesit do t'iu digjen fytyrat dhe do të nxihen.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an:

“...zjarri do t'ua djeg atyre fytyrat dhe do të duken shumë të shëmtuar brenda tij.” (El Muëminunë: 104)

Sa për nxirjen e fytyrave thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Një ditë kur disa fytyra zbardhen e disa nxihen, atyre që u janë nxirë ato (fytyra) do t'u thuhet: A mohuat pas besimit tuaj, pra shijoni dënimin për atë që nuk besonit.” (Ali Imran: 106)

Pastaj pabesimtarët do të tërhiqen zvarrë në xhehennem. Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Vërtetë kriminelët janë në humbje dhe në zjarr të madh. Ditën e (Kijametit) kur fytyrat e tyre do të tërhiqen zvarrë në zjarr (u thuhet): Vuani dënimin (e fortë të zjarrit të xhehenemit) në Sekar.”

Pyetje:

- 1. Trego për pjekjen e lëkurave të banorëve të xhehennemit?*
- 2. Trego për djegien dhe nxirjen e fytyrave të banorëve të xhehennemit?*
- 3. Si do të tërhiqen në zjarr banorët e xhehennemit?*

KAPITULLI I TRETË

Secili prej neve e dëshiron xhennetin.

Shpresojmë se Allahu do të na bëjë prej banorëve të tij.

EMRAT E XHENNETIT

Emrat e xhenetit janë:

1. **XHENNET** - që d.m.th. bahçe, vend i mbushur me të gjitha të mirat, begatitë dhe çdo lloj kënaqësie e qetësimi.
2. **DARUS-SELAM** që d.m.th. shtëpi e paqes, qetësisë, sigurisë dhe rehatisë.
3. **DARUL HULD** që d.m.th. shtëpi e përjetshme.
4. **DARUL MEKAM** që d.m.th. shtëpi stabile dhe e qëndrueshme.
5. **DARUL HAJEVAN** që d.m.th. vendqëndrim i jetës së vërtetë dhe kënaqësive të vërteta.
6. **XHENNETUL MEËVA** që d.m.th. vend bahçe e mbrojtur dhe e siguruar.
7. **XHENNATU ADN** emër i posaçëm i xhenetit.
8. **XHENNATU NEIME** që d.m.th. bahçe me begati të shumta.
9. **FIRDEVS** emër i posaçëm i xhenetit.
10. **MEKAMUL EMINE** që d.m.th. vend i sigurt.
11. **MEK'ADU SIDKIN** që d.m.th. vend, pozitë e vërtetë.
12. **KIDEME SIDKIN** që d.m.th. vend pozitë e lartë.

DYERT E XHENNETIT

Xhenneti i ka tetë dyer. Dyert e xhenetit i kanë edhe emrat e tyre. Një derë e xhenetit quhet dera e Rrejanit - d.m.th. dera e agjërimit. Dera tjetër quhet dera e namazit, tjetra derë quhet dera e sadakasë dhe dera tjetër quhet dera e luftëtarëve në rrugë të Allahut. Pra, nga emri i dyerve kuptojmë se në ato xhenete do të hyjnë nëpër derë të agjërimit ata të cilët kanë agjëruar, nëpër derë të namazit ata të cilët janë falur pandërprerë, nëpër derë të sadakasë ata të cilët kanë dhënë sadaka, nëpër derë të Xhihadit hyjnë ata të cilët kanë luftuar në rrugë të Allahut. Ndërsa ata të cilët i kanë kryer të gjitha këto detyra do të hyjnë nëpër cilën derë dëshirojnë.

Muhamedi a.s. ka thënë:

“Xheneti i ka tetë dyer, një derë nga dyert e tij quhet ERR-RREJAN, askush nuk hyn për atë derë përveç agjëruesve dhe kur ata hyjnë, ajo mbyllet dhe nuk hyn askush më nga ajo.” (BUHARIU DHE MUSLIMI)

Kur të hyjnë besimtarët në dyert e xhenetit përshëndeten me selam prej melekëve.

Thotë Zoti i Madhëruar në Kur'an:

“Derisa kur të vijnë aty (në xhenet), u hapen dyert e tij dhe u thonë rojet e tij (melekët) selamun alejkum. Paqja e All-llahut qoftë me ju, ishit të pastër andaj hyni në të, aty qëndroni përgjithmonë.” (Ez-Zummer: 73)

Roja e dyerve të xhenetit quhet RIDVAN.

Pyetje:

- 1. Sa dyer i ka xheneti?*
- 2. Cilat janë dyert e xhenetit?*
- 3. Si do të përshëndeten besimtarët kur do të hynë në xhenet, trego ajetin Kur'anor?*
- 4. Si quhet roja e dyerve të xhenetit?*
- 5. Përmendi emrat e xhenetit?*

LUMENJTË E XHENNETIT

Prej begative të shumta në xhennet është se aty pandërprerë, rreth pallateve, rreth bahçeve, rreth pemëve, rrjedhin lumenj të ndryshëm, me shije të mirë të ëmbël si mjalti, me erë të mirë si aroma e miskut, me ngjyrën e bardhë të qumështit.

Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“Përgëzoi ata që besuan dhe punuan vepra të mira, se për ta ka xhennete, në të cilët rrjedhin lumenj...” (Bekare: 15)

Në një ajet tjetër Zoti i Madhëruar thotë:

“Shembulli i xhennetit, i cili u është premtuar të devotëshmëve në të cilin ka lumenj me ujë të mirë për pije,

- lumenj nga qumështi me shije të pa prishur kurrë,
- lumenj nga vera e shijshme për njerëz
- lumenj nga mjalti i kulluar dhe i pastër.” (Muhamed: 15)

Prej lumenjve të xhennetit është edhe lumi Kevther dhe i të cilit është prej miskut, uji i të cilit është më i bardhë se qumështi, shija e të cilit është më i ëmbël se mjalti. Për këtë Zoti i Madhëruar i ka thënë Muhamedit a.s. **“INA EATAJNAKEL KEVETHER”** që në gjuhën shqipe d.m.th: **Ty o Muhamed Ne ta kemi dhënë Kevtherin (lumin).** Ne duhet që ta duam Allahun dhe Muhamedin a.s., ta pasojmë rrugën e Muhamedit a.s. që Zoti i Madhëruar të na e mundësoj që të pimë ujë nga lumi i Kevtherit ku pastaj kurrë nuk ndihet etje në trup.

Pyetje:

1. Trego për shijen, aromën dhe ngjyrën e lumenjve të xhennetit?
2. Trego llojet e lumenjve të xhennetit?
3. Trego cilësitë e lumit Kevther?
4. A ndien etje ai i cili pinë ujin e Kevtherit?

BURIMET E XHENNETIT

Në xhenet ka edhe burime të shumta. Prej atyre burimeve disa i ka përmend Kur'ani e ato janë:

- Burimi i quajtur Kafur;
- Burimi i quajtur Tesnimë;
- Burimi i quajtur Selsebilë.

KAFURI është burim për Ebrarët (të mirët). Për këtë Zoti i Madhëruar thotë:

“Ska dyshim se të mirët (ebrarët) do të pinë nga gotat që përzierja brenda saj është nga Kafuri (aromatik). Është aty një burim prej të cilit pinë robërit e Allahut dhe e bartin atë kudo që dëshirojnë.”
(Insan: 5,6)

TESNIMI është burim për të afërmit e Zotit (mukarrebinë). Për këtë Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“Vërtet të mirët janë në begati. Të mbështetur në kolltukë vështrojnë. Në fytyrat e tyre mund të kuptosh kënaqësinë e përjetimeve. U jepen të pinë pije me enë të mbyllura. Pije që në fund asaj i vjen era misk. Për shpërblim të tillë le të garojnë ata që lakmojnë të mirën. Dhe përzierja e asaj pije është me tesnim (uji i llojit më të mirë). Burim nga i cili do të pinë më të afërmit e Zotit.”
(Mutaffifinë : 22,28)

SELSEBILE - përball ujit të ftohtë që quhet Kafurë është burimi me ujë të ngrohtë i përzier me zenxhebilë që quhet SELSEBILE. Për këtë Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“Dhe u jepen të pijnë aty gota të verës të përzier me zenxhebilë. Burim aty që quhet selsebilë.” (Insan: 17)

Pyetje

1. Cilat janë burimet e xhennetit të cilat i ka përmend Zoti i Madhëruar në Kur'an?
2. Cilët do të pinë ujë nga burimi i quajtur KAFURE?
3. Cilët do të pinë ujë nga burimi i quajtur TESNIMË?

PALLATET E XHENNETIT

Në xhennet Zoti i Madhëruar për banorët e xhenetit ka përgatitur:

- Tenda të cilat janë shumë të mëdha;
- Dhoma të sigurta;
- Shtëpi të bukura; dhe
- Ndërtesa shumëkatëshe.

TENDAT - Sa i përket tendave ato nuk janë të vogla dhe të rëndomta por janë të veçanta, ato janë prej xhevahirit të tharë, të larta e të gjata, në ato tenda ka hyri të cilat janë vetëm për besimtarët thotë Zoti i Madhëruar:

“Ato janë hyri që nuk i kalojnë (nuk dalin) tendat.”(Rrahman: 72)

DHOMAT - (GURUFAT). Dhomat e xhennetit kanë aso forme që prej brendie shihet e tërë pjesa e jashtme. Për dhomat e xhennetit Zoti i Madhëruar thotë:

“Dhe ata janë në dhomat e tyre” (Sebeë : 37)

SHTËPI Të BUKURA - Për shtëpi të bukura Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“Dhe aty kanë shtëpi të bukura, në xhennetet e Adnit.” (Tenbe: 72)

NDËRTESA SHUMËKATËSHE - Për ndërtesat shumëkatëshe na ka tregua Zoti i Madhëruar në Kur'an ku thotë:

“Por, për ata që ia patën frikën Zotit të tyre kemi përgatitur dhoma mbi të cilat ka dhoma tjera të ndërtuara (shumëkatëshe) nën të cilat rrjedhin lumenj. Ky është premtimi i Allahut dhe Ai nuk e thyen premtimin.” (Zumer: 20)

Në një hadith Muhamedi a.s. ka thënë:

“Ai që ndërton një xhami dhe me këtë nuk dëshiron përveç se kënaqësinë e Allahut. Allahu do t'i ndërtojë atij një shtëpi të ngjashme në xhenet.” (BUHARIU DHE MUSLIMI)

Pyetje

1. Trego për pallatet e xhenetit?
2. Çka i ndërton Zoti i Madhëruar atij i cili ndërton xhami?

USHQIMI NË XHENNET

Çështja e xhennetit është se aty ka çfarëdo ushqimi që dëshirojnë banorët e xhennetit, çfarëdo që i kënaqet syri dhe çfarëdo që u dëshiron shpirti. Për këtë Zoti i Madhëruar thotë:

“Në të (xhennet) ka pemë çfarëdo që ata zgjedhin. Edhe mish të shpezëve çfarëdo që ata dëshirojnë.” (Vakia: 20-21)

Në një ajet tjetër Zoti i Madhëruar thotë:

“Aty ka çfarëdo që të dëshiron shpirti dhe të kënaqet syri.” (Zuhruf: 24)

Banorët e xhennetit në xhennet hanë në enë të arit dhe të argjendtë.

Thotë Zoti i Madhëruar:

“Atyre u shërbehet aty (në xhennet) me enë dhe gastare prej arit.” (Zuhruf: 71)

Në një ajet tjetër thotë Zoti i Madhëruar:

“Dhe atyre u bëhet shërbim me enë të argjendta.” (Insan: 15)

Në këtë botë Zoti i Madhëruar ua ka ndaluar besimtarëve të ushqehen me enë të arit dhe argjendit ndërsa këtë do tua kompensoj në xhennet.

Pyetje

- 1. Trego për enët me të cilat ushqehen banorët e xhennetit?*
- 2. A ju lejohet besimtarëve që në këtë botë të ushqehen me enë të arit dhe të argjendit?*

PIJA E BANORËVE TË XHENNETIT

Pasi që banorët e xhennetit hyjnë në xhennet Zoti i Madhëruar do t'iu thotë atyre: **“...pini shijshëm ngase në ditët e kaluara ju e përgatitët këtë.”** (El-Hakka:24)

Zoti i Madhëruar i ka përmend në Kur'an lumenjtë me ujë të pijshëm, lumenjtë me verë, lumenjtë me qumësht dhe lumenjtë me mjaltë e pasta. Në ajetet tjera tregon mënyrën, enët dhe gotat e pijeve të xhennetit. Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“S’ka dyshim se të devotshmit do të pinë nga gota që përzierja brenda saj është nga kufuri.” (El-Insan:5,6)

“Dhe u jepet të pinë aty gota të verës, të përzierja me zenxhebilë (bimë aromatike). Burim aty që quhet selsebilë.” (El Mutaaffifinë:27)

Banorëve të xhennetit do t’u shërbejnë djelmoshat:

“Atyre (banorëve) të xhennetit u shërbejnë djelmosha të përherëshëm. Me gastare, me ibrikë dhe me gota të mbushura plotë prej burimit (me verë). Prej së cilës pije alkoolike as nuk dhemb koka as nuk dehen.” (El Vakia : 17,19)

Pyetje

- 1. Trego për mënyrën, enët dhe gotat e pijeve të xhennetit?*
- 2. Kush ju shërben banorëve të xhennetit?*

RROBAT NË XHENNET

Banorët e xhennetit veshin rroba shumë të bukura. Rrobat janë të zbukuruara prej:

- Arit;
- argjendit;
- xhevahirit; dhe
- mëndafshit.

Thotë Zoti i Madhëruar për banorët e xhennetit:

“...aty stolisen ata me rrathë të artë e me xhevahir, e petkat e tyre janë të mëndafshita.”(El Haxh:23)

“...dhe ata aty (në xhennet) u zbukuruan me rrathë të argjendit” (El Insan:21)

Rrobat e banorëve të xhennetit janë me ngjyra të llojllojshme, janë edhe të holla por edhe të trasha.

Thotë Zoti i Madhëruar:

“Kanë të veshura petka mëndafshi të hollë e të gjelbër dhe të mëndafshit të trashë: janë të stolisura me byzylyk të argjendit...”(El Insa: 21)

Në këtë botë iu është ndaluar meshkujve musliman me u veshë me rroba të mëndafshit dhe me u stolisë me stoli të arit ndërsa kjo iu kompensohet muslimanëve në botën tjetër.

PYETJE:

1. Me çka janë të zbukuruara rrobat e xhennetit?
2. Trego për ngjyrën dhe cilësinë e rrobave të xhennetit?
3. A ju lejohet meshkujve muslimanë që në këtë botë të vishen me rroba të mëndafshit dhe të stolisen me stoli të arit?

SHTROJET E BANORËVE TË XHENNETIT

Shtrojat e banorëve të xhennetit janë të buta, të larta të përshtatshme për ndeje dhe mbështetje, ato kanë pamje të bukura dhe janë prej materialit të kadifes, janë të qëndisur me ar dhe kanë forma të përsosura dhe të përkryera që e qetësojnë syrin e xhennetliut. Po ashtu në xhennet ka edhe qilima dhe jastëk të renditur. Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Aty (në xhennet) ka shtretër të lartë. Dhe gastare të vëna pranë. Edhe jastëkë të radhitur për mbështetje. Edhe qilima të shtruar.” (El Gashije: 13-16)

Në një ajet tjetër thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Të mbështetur në kolltukë që i kanë mbulesat e kadifesë, dhe pemët e atyre dy xhenneteve janë krejt afër.” (Err-Rrahman:5,4);

“Janë në shtretër të qëndisur me ar.” (El Vakia: 16)

Pyetje:

- 1. Trego për cilësitë e shtrojave të xhennetit?*
- 2. Trego ajetin i cili tregon për jastëkët e xhennetit?*
- 3. Trego ajetin i cili tregon për qilimat e xhennetit?*

PEMËT E XHENNETIT

Pemët dhe frutat e xhenetit janë të shumta, të ndryshme dhe të përhershme.

Prej pemëve të përmendura në Kur'an janë: hurma, rrushi, lotosi dhe shega.

Për hurmat thotë Zoti i Madhëruar:

“S’ka dyshim se të devotshmit kanë fitime të mëdha. Kopshte dhe vreshta rrushi.” (Nebeë:31-32)

Po ashtu edhe shega dhe hurma.

“Aty, në ata dy (xhennete) ka pemë, hurma dhe shegë.” (Rahman: 69)

Sa i përket bananeve lexojmë në Kur'an si vijon:

“E për sa u përket atyre të djathtëve, çka është gjendja e të djathtëve? Janë nën drunjtë e pemëve pa gjemba ku ka banane me fruta palë-palë. Nën hije të gjatë. Pranë ujit rrjedhës. Edhe ndër pemë shumë llojesh.” (Vakia 27-32)

Përveç këtyre që i përmendëm në xhennet ka pemë dhe lule për të cilat veshi i njeriut kurrë nuk i ka dëgjuar, syri i njeriut kurrë nuk i ka parë dhe mendja e njeriut kurrë nuk ka mundur me i paramendua.

Është karakteristikë e pemëve të xhenetit se ato nuk janë sezonale por japin fryt në çdo kohë. Pemët e xhenetit përpos që japin fryte ato janë shumë të mëdha dhe kanë hije shumë të mirë dhe të thellë për këtë Muhamedi a.s. në një hadith thotë:

“Në xhenet është një pemë nën hijen e së cilës udhëton kalorësi njëqind vjet dhe nuk e kalon atë.” (BUHARIU DHE MUSLIMI)

Prej pemëve të dalluara në xhennet janë: TUBA, SIDRETUL MUNTEHA dhe lulja e quajtur REJHAN.

Pyetje

1. Trego për disa pemë të xhenetit të cilat janë përmend në Kur'an?

2. Çka është karakteristikë e pemëve të xhenetit?

3. Trego për madhësinë e pemëve të xhenetit?

4. Përmendi emrat e disa pemëve të dalluara në xhennet?

ÇKA ËSHTË MË I MIRË SE XHENNETI

Në xhenet përpos begative të shumta dhe të shumëllojta, përpos begative që as mund të i paramendojë mendja jonë do të jetë edhe një begati e cila është kulmi i begative e ajo është kënaqësia e Allahut dhe shikimi në Allahun e Lartmadhëruar.

Kështu, banorët e xhenetit pasi të hyjnë në xhenet do të kënaqen me begatitë e xhenetit, do t'u zbardhen fytyrat dhe do t'u ndriçojnë, atëherë Allahu i Lartmadhëruar do t'u shtojë atyre edhe kënaqësinë më të madhe se begatitë e xhenetit e ajo është shikimi në Allahun e Lartmadhëruar.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Atë ditë disa fytyra janë të ndritura, duke shikuar Zotin e tyre.” (El Kijame: 23)

Po ashtu edhe Muhamedi a.s. na ka tregua se:

“Kur të hyjnë banorët e xhenetit në xhenet, u thotë Allahu i Lartësuar: A doni tu shtoj edhe diçka? Thonë (banorët e xhenetit): A nuk na shpëtove nga zjarri dhe na fute në xhenet e pastaj edhe na i zbardhe fytyrat.”

- Atëherë Allahu e heq perden (mes tij dhe xhenetlive) dhe nuk ka për ta asgjë më të dashur se sa shikimi në Allahun e Lartmadhëruar. (MUSLIMI DHE TIRMIDHIU)

Pra, xhenetlijtë do të kenë çka dëshirojnë, por edhe më tepër se çka dëshirojnë siç thotë Zoti i Lartmadhëruar: **“Ata kanë aty çka do që dëshirojnë. Por te Ne ka edhe më tepër.” (Kaf : 35)**

Pyetje

1. Çka është kulmi i begative të xhenetit?
2. Çka ndodh me fytyrat duke shikuar Zotin e Lartmadhëruar?
3. Trego hadithin i cili vërteton shikimin në Zotin e Lartmadhëruar?

QELËSI I XHENETIT

Sikurse çdo derë që për hapje e ka çelësin dhe çdo çelës i ka dhëmbët e posaçëm po ashtu edhe xhenneti e ka çelësin e vet. Për këtë arsye kur është pyetur Muhamedi a.s. se cili është çelësi i xhenetit, ai u përgjigj:

**“QELËSI I XHENETIT ËSHTË DËSHMIJA SE: NUK KA
ZOT TJETËR PËRPOS ALLAHUT”**

**“MIFTAHUL XHENETI SHEHADETEN EN LA I LAHE IL-
LALLAH.”**

DHURATË

Prindërve për të cilët Zoti më ka urdhërua të lutem:

“O Zoti im mëshiroji ata dy ashtu siç janë kujdesur dhe më kanë mëshiruar në vegjëli. Babës i cili me varfërinë në pasuri dhe i pasur në shpirt, që kafshatën e gojës e ka ndarë që një ditë unë të jem i arsimuar dhe të bëhem edukues në frymën islame. Zoti e mëshiroftë dhe e shpërbleftë me xhennet.

Nënës e cila ka vuajt shumë për mua, e ka prishë rehatinë e thellë të natës që të më qetësoj mua në vegjëli. Ua dhuroj për zemërsisht këtë punë modeste që shpërblimet e këtij libri t’iu bëjnë dobi në varr. Zoti i mëshiroftë.”

Përmbajtja:

Hyrje.....	6
KAPITULLI I PARË	7
BERZAH - JETA NË MES DY BOTËVE	8
MELAQA E CILA I MERR SHPIRTRAT	9
BESIMTARI NË VARR	10
KIJAMETI.....	11
HASHRI	12
HAVDI	14
SIRATI	15
ÇKA NDIHMON ME KALUE SIRATIN	16
MIZANI.....	17
SHEFAATI.....	18
SHPËRNDARJA E LIBRAVE	20
LLOGARIA (HISABI).....	21
KANTARETU NË MES XHENNETIT DHE XHEHENEMIT	22
KAPITULLI I DYTË.....	23
XHEHENNEMI	24
GJERËSIA E XHEHENNEMIT	25
SHKALLËT E XHEHENNEMIT	26
DYERT E XHEHENNEMIT	27
LËNDA DJEGËSE E XHEHENNEMIT	28
USHQIMI I BANORËVE TË XHEHENNEMIT	29
PIJA E BANORËVE TË XHEHENNEMIT	30
RROBAT E BANORËVE TË XHEHENNEMIT	31
PJEKJA E LËKURAVE NË XHEHNENEM	32
DJEGIA DHE NXIRJA E FYTYRAVE.....	33
KAPITULLI I TRETË	34
EMRAT E XHENNETIT	35
DYERT E XHENNETIT.....	36

LUMENJTË E XHENNETIT	37
BURIMET E XHENNETIT	38
PALLATET E XHENNETIT	39
USHQIMI NË XHENNET	40
PIJA E BANORËVE TË XHENNETIT	41
RROBAT NË XHENNET.....	42
SHTROJET E BANORËVE TË XHENNETIT	43
PEMËT E XHENNETIT	44
ÇKA ËSHTË MË I MIRË SE XHENNETI	45
QELËSI I XHENNETIT	46